

SÄKENIÄ

Sosialistinen Kuukausjulkaisu

Ilmestyy kuukausittain, Fitchburgissa, Mass., Raivaajan kustannuksella

Toimittaja: SANTERI NUORTEVA

Avustajia: N. R. af Ursin, A. B. Mäkelä, Yrjö Sirola ym.

Published every Month, by Raivaaja Pub. Co., Fitchburg, Mass.

European miljonäärit ovat diplomaattiansa kautta pettäneet työläiset teurastamaan toisiaan

Kirj. James Keir Hardie
Englannin parlamentin sosialistijäsen

Olen kahdesti antanut kieltävän vastauksen Amerikan sosialistipuolueen sihteerin viralliseen pyyntöön, että kirjottaisin puolueen äänenkannattajaan artikkelin sodasta, jota nyt käydään Euroopassa. Olen tehnyt sen syystä, että, edustaessani vähemmistöä tässä kysymyksessä, kuten Independent Labor Party (itsenäinen työväenpuolue) edustaa täkäläisissä työväenliikkeissä täällä, en tahtonut tehdä sellaista, mikä olisi voinut näyttää kohtuuttomalta etusijan anastamiselta toista ryhmää kohtaan.

Nyt kuitenkin olen saanut tietää, että Englannin hallitus on palkannut kaksi ammattiunionistia tekemään matkan Yhdysvaltoihin ja Canadaan, tarkoituksella kylvää siellä työväenluokan keskuuteen sotaa suosivia mielipiteitä ja tätä en voi antaa mennä vastustamatta. Mainitsemani kaksi miestä voivat kyllä omistaa jonkinlaiset työväen

virkailejoiden valtakirjat, mutta heitä ei ole mikään työväenjärjestö tälle matkalle valinnut ja he ovat hallituksen palkattuja kätyreitä.

Yksi vihattavimmista omituisuuksista tässä sodassa on se ilkeä vihamielisyys, jota kukin valtakunta koettaa lietsoa vihollisvaltaa vastaan. Ei mikään valhe oli liiaksi katala eikä mikään syytös liiaksi alhainen kapitalistilehdille. Tässä ei järjestynyt työväki voi olla mukana.

Saksan järjestynyt työläinen, olipa hän sitten ammattiunionisti tai sosialisti, on toverinsa veli Ranskassa, Englannissa, Venäjällä, Amerikan Yhdysvalloissa, Canadassa ja kaikkialla muualla. Kun sota on ohi, täytyy työväenluokan taistelu oman vapautensa puolesta alkaa uudelleen.

Sentähden on kaikista tärkeintä se, että järjestyneen työväen edustajat eivät sano, eivätkä tee mitään

sellaista, joka, sodan loputtua teki si vaikkamaksi järjestyneiden työväen joukkojen sopusointuisen jälleen yhteenliittymisen kansainvälisen työväenliikkeen suojassa.

*

Alan siis siitä, että kirjoitan British Labor Partyn (Englannin työväenpuolueen) toimeenpanevan komitean hyväksymän ponnin sodan alkupäivinä:

“The Labor Party.
28 Victoria katu,
Lontoo, S. W.

7 p. elok. 1914.

Arvoisa Herra: —

Pyydämme ilmottaa teille, että Labor Partyn kansallisen toimeenpanevan komitean ylimääräiset kokoukset pidettiin elokuun viidentenä ja kuudentena päivänä, joissa pohdittiin tilannetta Europassa, jolloin päätettiin lähettää jokaiselle puolueeseen kuuluvalla järjestölle seuraava ponsi: —

Että taistelu Europan valtakuntien välillä, jossa tämä valtakunta on osallisena on johtunut ulkomaaministerien toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on vallan tasapainon säilyttäminen; että meidän valtakuntamme poliittiset sopimukset Ranskan ja Venäjän kanssa lujitti vain Venäjän valtaa sekä Europassa että Aasiassa ja saattoi vaaraan hyvät välit Saksan kanssa.

Että Sir Edward Grey, kuten ne seikat todistavat, mitä hän toi esiin alahuoneessa, on kansan tietämättä luvannut tämän maan kannatuksen Ranskalle siinä tapauksessa, että sytty sota, jossa Ranska on osallisena ja antoi varman lupauksen avustuksesta ennenkuin alahuone sai tilaisuuden harkita asiaa.

Että työväenliike toistaa sen tosiasian, että se on vastustanut sitä politiikkaa, joka synnytti sodan, ja että sen velvollisuus on nyt palauttaa rauha mahdollisimman pian sellaisilla ehdoilla, jotka valmistavat parhaat tilaisuudet ystävällisten välien jälleen rakentamiseksi Europan työläisten välille.

W. C. Anderson, puheenjoht.
Arthur Henderson, kirjuri.”

Tämä julistus lähetettiin kaikille puolueeseen kuuluville järjestöille eikä sitä vastaan ole koskaan kysymystä nostettu, sitä ei ole korjattu eikä peruutettu, ja se yhä pysyy Labor Partyn virallisena julistuksena. On erittäin tärkeätä pitää mielessään tämä seikka.

Sen jälkeen kun yllämainitut ponnit ja julistukset hyväksyttiin on Labor Partyssä tapahtunut eräs toimenpide. Itse puolue alahuoneessa ja järjestön toimeenpaneva virasto kumpikin teki enemmistö-päätöksen ottaa vastaan hallituksen kehoitus ottaa liberaalisen ja konservatiivisen puolueen kanssa osaa sotilasvärväyksessä.

Mutta tämä ei millään muotoa muuta sitä kantaa, jolle puolue alkuperäisesti asettui sotaan nähden, eikä se myöskään muuta niitä syitä, jotka johtivat Suur-Britannian ottamaan siihen osaa, jonka tosiasian minä haluan painettavan viidusti mieleen.

*

Nyt tarkastakaamme hiukan niitä syitä, jotka johtivat puolueen tekemään johtopäätöksensä sen politiikan suhteen, joka johti sotaan.

Me taistelemme Venäjän ja Ranskan liittolaisena. Venäläis-japanilaisen sodan loputtua 1906 oli Venäjän hallitus vararikotilassa sanan täydessä merkityksessä.

Syyt, jotka johtivat rauhan tekoon Japanin kanssa, olivat enemmän raha-asioita koskevia kuin militaristisia. Venäjä oli puoli vuosisataa ollut suuri hyljitty valtio Euroopan valtojen joukossa.

Aina Krimin sodasta asti, viime vuosisadan puolivälissä vuoteen 1906, Euroopassa ei voinut saada ainoatakaan senttiä lainaksi Venäjän raha-asian avustamiseksi. Venäjä

sista, mitä sen vankiloissa tapahtui? Prinssi Krapotkin kosteassa merenalaisessa kivikammiossa, missä hänen ikenensä mätänivät ja hampaat tippuivat suusta! Sellainen oli Venäjä!

Kuten jo sanoin, oli Venäjän hallituksen raha-asiat vararikkotilassa sodan loputtua Japanin kanssa, ja kaikkien muiden valtakuntien hylkimä; voimakas vallanku-

Saksalaisia sotavangeja Farnessissa. Joutuivat vangiksi Dixmuden edustalla.

oli vihattu ja inhottu ei ainoastaan hyökkääväisyytensä tähden, mutta myöskin sentähden, miten se kohteli alusmaitaan, kuten Suomea ja Puolaa ja sentähden, että se armosta ja verisesti tukehutti jokaisen reformiliikkeen.

Kuka ei ole tuntenut kylmiä väreitä ruumiissaan, kuullessaan kertomuksia Siperiasta, siitä kidutuksesta ja sanomattomista kamaluuk-

mous riehui oman maan rajojen sisällä, maa- ja merisotaväki olivat kapinahengen heikontamat ja valmiit yhtymään vallankumousliikkeeseen, kukistamaan keisarin ja kaiken sen mitä keisari edustaa.

Kuka silloin tuli Venäjän hallituksen avuksi, lainasi sille rahaa, antoi sille moraalista arvoa ja aseman Euroopan valtakuntien joukossa? Suur-Britania. Miksi se sen

teki? Rakentaakseen jälleen sen iänikiuisen taikauskon, jota kutsutaan "vallan tasapainoksi". Meidän hallituksemme teki sopimuksensa ja suunnittelunsa vääryyden hirviön Venäjän hallituksen kanssa ja Ranskan hallituksen kanssa ehkäistäkseen Saksan vallan kasvamisen.

Kuusi vuotta sitten Mr. Lloyd George lausui puheessaan, että Saksa rakentaessaan laivastoa, te-

Yksi yleisimmistä sodan puolustuksista on se huuto, että olemme puolustamassa Belgiaa. Jos se olisi ollut päämäärämme niin siinä ei ole onnistuttu. Belgian puolueettomuus taattiin vuoden 1839 sopimuksessa, jota ei tehty Belgian valtakunnan suostumuksesta vaan Belgian sitä katkerasti vastustaessa. Tätä sopimusta ei tehty Belgian suojelemistarkotuksessa, vaan sentähden, että se sopi silloisten

Saksalaisen sota-olkkuden kuolemaan tuomitsemia belgialaisia talonpoikia joiden sanottiin antaneen tietoja ranskalaisille.

kee sen vain itsepuolustukseksi ja että Englanti tekisi aivan samoin, jos olisi Saksan asemassa. "Saksalainen vaara" ei ollut olemassa ennenkuin vasta sen jälkeen, kun meidän hallituksemme oli tehnyt liiton Venäjän kanssa. Siinä oli nykyisen sodan alkusyy ja Suur-Britanian koko politiikka siitä lähtien ja sen salainen diplomatia on luonut niitä asianhaaroja ja sen aseman, joka teki sodan välttämättömäksi.

suurten valtojen suunnitelmiin. Kun belgialaiset niin urhoollisesti taistelivat maansa puolustukseksi nykyisen sodan alussa, ei kummankaan Ranskan eikä Britannian sotilaita ollut siellä auttamassa heitä puolueettomuutensa ja itsenäisyytensä puolustamisessa.

Saksan sotilaat kulkivat myöskin Luxemburgin poikki. Ei ainakaan kiveä siirretty, eikä hiuskarvaa kenenkään päässä vahingoitettu, eikä tästä asiasta mainittu

muuta kuin sivumennen brittiläisissä sanomalehdissä, vaikka Luxemburg on suojeluksen alainen valtio, aivan samoin kuin Belgia. Ja kun otetaan huomioon Britannian kannan pieniä valtioita kohtaan Etelä-Afrikassa, Persiassa, Egyptissä, Indiassa ja muualla, niin tarvitsee silloin olla hyvin mielikuvituksissaan elävä ihminen, joka voi uskoa sen mielettömän väitteen, että me olemme sodassa puolustamassa Belgian oikeuksia ja vapautta. Tosiasia on se, että Ranska on käyttänyt Belgiaa omien militaristien tarpeittensa mukaan ja meidän ulkomaa-virastomme on avustanut ja yllyttänyt sitä tässä rikoksessa.

*

Nyt käännyin hetkiseksi siihen kantaan, jonka Independent Labor Party otti, joka puolue yleensä tunnetaan sosialistisena järjestönä ja kuuluu Labor Partyyn samoilla perusteilla kuin suuret Englannin ammattiliitot.

Se sydämellisesti yhtyi siihen politiikkaan, joka esitetään Labor Partyn ponnassa (joka on edellä kerrottu). Kun yhtäkaikki sitä pyydettiin ottamaan osaa sotiläsvärväykseen kahden kapitalistipuolueen kanssa, yhtymään niiden ohjelmaan ja tekemään itsensä vastuunalaiseksi kaikkeen siihen meluisaan hulluuteen, jota esitetään muka syyksi siihen, että ollaan sodassa, se kohta kieltäytyi siitä.

Se tunsu, että jos olisi naiden asiahaarojen vallitessa telnut toisin, ei se olisi ollut sopivaa sen asemalle kansainvälisen sosialistiliikkeen osastona. Se käsitti, että niiden tarkoitus jotka aiheuttivat sodan Euroopassa ei suinkaan ole rakastaa sosialismia ja työväenluokkaa.

Me tiesimme, että Sosialistipuolueiden kasvaminen, varsinkin

Ranskassa ja Saksassa, oli jo pikaista vauhtia aiheuttamassa kummankin maan militarismin kukistuksen, että Ranskassa täytyi hallituksen toimenpiteissään ottaa huomioon sosialistiedustajat edusmieskamarissa ja hallituksen äskeinen toimenpide, joka pitensi asevelvollisuus-ajan kahdesta kolmeen vuoteen, oli käytännöllisten tarkotuserien vuoksi hyljätty.

*

Saksassa myöskin se kasvoi samalla tavalla. Kun Saksan armeijaa lisättiin, niin ainoa keino, miten tähän suunnitelmaan saatiin rahaa oli se, että asetettiin suoranainen vero pääomalle sen sijaan, että olisi laskettu tavallinen vero. Viidessä vuodessa 10:ssä vuodessa tästä eteenpäin olisivat näitten näitten sosialistit olleet sellaisessa asemassa, että olisivat voineet maittensa hallitukset pakottaa sopimaan sellaiset kysymykset kuin ovat Elsassin ja Lorrainein ja rakentamaan ystävällisen yhteisymmärryksen toistensa kanssa. Mutta se mahdollisuus on nyt mennyt ja kapitalistinen militarismi kasvattaa itselleen uutta voimaa ei ainoastaan Ranskassa ja Saksassa, mutta myöskin Englannissa.

Taantumukselliset voimat Ranskassa, rojalistit ja katoolliset, tekevät suunnitelmia vallan anastamiseksi sodan loputtua. Englannissa loordi Roberts on lausunut, että sota välttämättömästi johtaa pakolliseen sotapalvelus-asetukseen. Venäjä on pinta-alaltaan laaja, rikas mineraaleista ja muista luonnollisista rikkauksista, mutta se on köyhä eikä sillä ole pääomaa. Saksalla, kuten Englannilla, on ollut kukoistusaikansa ja yhä kasvava kauppa. Brittiläinen tehtailija tahtoo musertaa Saksan kauppaedut ja anastaa kaupan itselleen.

Britanian ja Ranskan miljonäärit haluavat avata tien Venäjälle voidakseen sinne kiinnittää yhä kasvavaa pääomaansa. Ja niin he palkkaavat ammattinsa oppineita diplomaatteja ja luovat armeijoita ja laivastoja tämän päämääränsä saavuttamiseksi, ja kaiken aikaa he pettävät työväestöä kannattamaan heidän poliittisia puolueitaan ja teurastamaan toisiaan silloin, kun heidän käsketään niin tekemään. Me sosialistit ja Independent Labor Party tulemme aina vastustamaan koko sitä järjestelmää niin sodan kuin rauhankin aikana.

*

Lopuksi sanon, että Suur Britannia ei ole sodassa puolustamassa Belgiaa eikä vastustamassa militarismia. Meidän ulkomaavirastomme salaisesti ja valtakunnan tietämättä kiinnitti meidät sitoumuksilla siten Venäjän ja Ranskan kanssa, säilyttääkseen tuon pahaa ennustavan "vallan tasapainon", että, kuten viralliset doku-

mentit selvään todistavat, meidän pakosta täytyi yhtyä sotaan sillä hetkellä kun Venäjä näki hyväksi alkaa sodan.

Venäjä on ainoa valtakunta, jonka arvo tässä taistelussa kohoaa. Se on ainoa valta, joka voi muserata Saksan, eikä suinkaan kukaan voi sanoa, että se taistelee kansavallan puolesta.

Niinmuodoin minä pyydän, että Yhdysvaltain ja Canadan ammattionistit eivät pane mitään luottamusta Englannin hallituksen palkattujen lähettiläiden sodan puolustuspuheisiin. Varsinkin Yhdysvalloilla voi olla hyvin tärkeä osa suoritettavana rauhan sopimuksia tehdessä.

Meidän täytyy pitää huoli siitä, että Saksan kansaa ei murreta ja häpeään paineta, mitä hyvänsä tuleekin tapahtumaan sen militaristeille, ja suuren Amerikan manteeen työväenluokan tulee säilyttää puhdas puolueeton kanta kummankin sekä Englannin että Saksan suhteen, ja siten tehdä rauhanrakentajan työ helpommaksi.

